MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tas-27 ta' Ottubru, 2005

Citazzjoni Numru. 678/2002/1

A

vs

B

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 13 ta' Gunju 2002 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi l-partijiet izzewgu fis-17 ta' Settembru 1995, gewwa l-Parrocca ta' Sant Anna, Marsascala kif jirrizulta mic-certifikat taz-zwieg hawn anness u mmarkat Dok "A", u

Illi z-zwieg ta' bejn il-kontendenti huwa null *stante* illi l-kunsens ta' l-attrici nkiseb b'qerq dwar xi kwalita' tal-konvenut li mix-xorta taghha fixklet serjament il-hajja

mizzewga, *ai termini* ta' **l-artikolu 19 (1) (c) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta**, u

Illi *inoltre*, il-kunsens tal-kontendenti kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta**, u

Illi *oltre* dan, il-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg, *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta.**

Illi l-istess attrici talbet lil din il-Qorti sabiex ghar-ragunijiet premessi:-

1. Tiddikjara z-zwieg ta' bejn il-kontendenti ccelebrat fis-17 ta' Settembru 1995, null u bla effett, kollox kif intqal fuq u ghar-ragunijiet fuq premessi.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li jibqa' ngunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista ta' xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 4 u 5 tal-process;

Rat il-verbali tad-19 ta' Novembru 2002 fejn Dr. Carlo Bisazza ta ruhu b'notifikat ghall-attrici bl-avviz tas-smiegh tal-kawza. Inghata digriet ghall-prezentata ta' l-affidavit ta' l-attrici b'terminu ta' hamsin (50) gurnata; tal-11 ta' Frar 2003 fejn il-Qorti estendiet it-terminu ghall-prezentata ta' l-affidavits attrici b'erbghin (40) gurnata ohra; tas-26 ta' Frar 2003; u tat-3 t'April 2003 fejn fuq talba ta' Dr. Carlo Bisazza l-kawza marret *sine die*.

Rat ir-rikors ta' l-attrici datat 3 ta' Gunju 2003 fejn talbet li l-kawza terga' tigi riappuntata ghas-smiegh.

Rat id-digriet sussegwenti tal-Qorti datat 4 ta’ Gunju 2003 fejn l-attrici giet ordnata tipprezenta l-affidavits taghha fi zmien tletin (30) gurnata.

Rat in-nota ta’ l-attrici **A** datata 26 ta’ Gunju 2003 li permezz taghha pprezentat l-affidavit taghha, ta’ missierha **Joseph Ellul**, u ta’ **Simone Camilleri**.

Rat id-digriet sussegwenti tal-Qorti datat 27 ta’ Gunju 2003 fejn laqghet it-talba attrici fir-rikors tat-3 ta’ Gunju 2003, u rriappuntat il-kawza ghas-smiegh ghas-26 ta’ Novembru 2003.

Rat il-verbali tas-seduti tas-26 ta’ Novembru 2003 fejn Dr. Carlo Bisazza ghall-attrici ddikjara li m’ghandux provi izjed bil-procedura ta’ l-affidavits. Il-konvenut imsejjah diversi drabi baqa’ ma deherx. Il-Qorti nnominat lil Dr. Paul Farrugia bhala Assistent Gudizzjarju u ordnatlu jiffissa seduta wahda ghall-provi kollha li baqa’; tad-19 ta’ Frar 2004 fejn il-konvenut rega’ ma deherx; tal-11 ta’ Mejju 2004; tad-19 t’Ottubru 2004; tal-15 ta’ Frar 2005 fejn Dr. Carlo Bisazza talab li ssir l-ahhar seduta biex jinghalqu l-provi. Il-Qorti ssostitwiet lil Dr. Paul Farrugia b’Dr. Josette Demicoli bhala Assistent Gudizzjarju u ordnatilha zzomm is-seduta rikjesta, wara liema seduta l-provi jigi dikjarati maghluqa u l-process jigi ritornat lill-Qorti ghall-finali trattazzjoni. Dan sehh peress li l-inkarigu ta’ Dr. Paul Farrugia bhala Assistant Gudizzjarju gie terminat mill-Amministrazzjoni tal-Qorti.

Rat is-seduta tal-11 ta’ Mejju 2005 mizmuma quddiem l-Assistenta Gudizzjarja Dr. Josette Demicoli fejn xehed Dr Joseph Spiteri.

Rat il-verbal tal-1 ta’ Gunju 2005 fejn Dr. Carlo Bisazza ddikjara li l-provi huma konkluzi. Il-konvenut imsejjah diversi drabi baqa’ ma deherx. Il-Qorti pprefiggiet terminu ta’ ghoxrin (20) gurnata lill-konvenut biex jipprezenta nota t’osservazzjonijiet bil-visto/notifika lid-difensur tal-kontro-parti li jkollu l-istess terminu ghal nota responsiva. Il-

kawza giet differita ghas-sentenza ghas-27 t'Ottubru 2005.

Rat li minkejja li gie debitament notifikat bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza kif jirrizulta skond riferta datata 7 ta' Awissu 2003 *(a tergo* ta' fol. 54), wara li kien gja gie notifikat bl-affidavits kollha attrici fit-28 ta' Gunju 2003 (*a tergo* ta' fol. 52), u wara li gie notifikat ukoll bl-avviz tar-riappuntament tal-kawza kif jidher mir-riferta relattiva *(a tergo* ta' fol. 53 tal-process, il-konvenut baqa' ma pprezenta l-ebda nota ta' l-eccezzjonijiet u lanqas deher fil-kawza u ghalhekk baqa' kontumaci.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

Rat li l-konvenut baqa' ma pprezenta l-ebda nota ta' osservazzjonijiet kif kien inghata l-fakolta' li jaghmel permezz ta' digriet datat l-1 ta' Gunju 2005.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(i) PRINCIPJI LEGALI.

Illi l-attrici qed tibbaza t-talba taghha fuq l-**artikolu 19 (1) (c), (d) u (f) tal-Kap.255**. L-**artikolu 19 (1) (c)** jghid li zwieg ikun null *"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-ohra li tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga."*

Illi din id-dispozizzjoni hi kwazi identika fil-formulazzjoni taghha ghall-**Canone 1098 tal-Kodici ta' Dritt Kanoniku** vigenti u hu evidenti li d-dispozizzjoni fil-ligi taghna giet ispirata mill-istudji preparatorji u mill-abbozzi tal-Kodici Kanoniku gja' ezistenti fl-1981, cjoe' qabel ma l-imsemmi Kodici gie effettivament promulgat.

Illi kif din il-Qorti diversament presjeduta kellha okkazjoni li tikkummenta fis-sentenza taghha tal-4 ta' Novembru 1994 fil-kawza fl-ismijiet **"Angela Spiteri xebba Selvagi vs Joseph Spiteri"**, l-**artikolu 23 tal-Kap. 255** ma huwiex ta'

ostakolu li ssir referenza ghad-dottrina u l-gurisprudenza kanonika bhala fonti ta' u ghajnuna ghal interpretazzjoni tad-dispozizzjoni in ezami, u dana bhalma l-fatt li ligijiet ta' pajjizi ohra ma humiex parti mill-ligi ta' pajjizna ma hux ta' ostakolu li ssir referenza ghal dawk il-ligijiet u ghall-gurisprudenza ta' dawk il-pajjizi ghall-finijiet ta' nterpretazzjoni tal-ligi domestika.

Illi l-qerq ravvizat fid-dispozizzjoni ta' l-**artikolu 19 (1) (c) tal-Kap. 255** jincidi direttament fuq l-intellett ta' xi wahda mill-partijiet fiz-zwieg u ndirettament fuq il-volonta' tal-persuna ngannata. F'din id-dispozizzjoni ghalhekk, dak li jintlaqat direttament mhux il-kunsens, izda l-intellett. Kif jispjega l-gurista ***Jose' Castano***:-

"Il dolo causa direttamente errore nell'intelletto del paziente, il quale ex errore consente. Con la particella ex vogliamo significare l'immediata causalita' dell' errore sul consenso. L'atto di consentire pero' e' atto entittivamente di volonta". (***Il Sacramento del Matrimonio, Roma, 1992, p. 357***). Dan il-qerq jista' jigi kemm minn wahda mill-partijiet fiz-zwieg kif ukoll minn terza persuna. *"In definittiva, quello che conta e che il dolus abbia influsso nel consenso, cioe' che il consenso matrimoniale provenga dall' errore doloso, senza il-quale il consenso non sarebbe mai stato espresso"* (op. cit. P. 358).

Illi biex tissussisti s-sitwazzjoni ravvizata fil-paragrafu in dizamina jridu jikkonkorru erba' affarijiet:-

i) il-qerq perpetrat bil-hsieb li wiehed jikseb il-kunsens tal-parti;

ii) li l-qerq ikun incida fuq il-kunsens tal-parti;

iii) li l-qerq ikun jirrigwarda xi kwalita' tal-parti l-ohra; u

iv) li din il-kwalita' tkun tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga.

Illi min-naha l-ohra l-**artikolu 19 (1) (f)** jipprovdi li zwieg ikun null:-

"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb *<u>bl-eskluzjoni pozittiva</u>* *taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg."*

Illi ma hemmx dubju li l-legislatur Malti, meta fformula dan il-paragrafu, kellu quddiemu l-izvilupp gurisprudenzali u dottrinali fil-kamp tad-Dritt Kanoniku sa l-1981, cjoe' meta l-**artikolu 19** allura ezistenti fil-ligi taghna gie sostitwit bl-**artikolu 19** vigenti llum. Infatti jekk wiehed jara l-inciz (2) tal-**Canone 1101 tal-Kodici ta' Dritt Kanoniku** promulgat sentejn wara dawk l-emendi fil-**Kap. 255**, wiehed isib li dan l-inciz hu kwazi identiku ghall-ligi taghna:-

"At si alterutra vel utrague pars positivo voluntatis actu excludat matrimonium ipsum vel matrimonii essentiale aliqudo elementum, vel essentialem aliquam proprietatem, invalide contrhit."

Illi hawn qeghdin fil-kamp tas-simulazzjoni, u cjoe' meta l-atti, gesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux ghall-kunsens intern li jkun qed jinghata. L-awturi jitkellmu dwar *consensus simulatus* jew *consensus fictus*. Din is-simulazzjoni tista' tkun jew totali jew parzjali. Kif jispjega l-awtur ***Castano*** (**Il Sacramento del Matrimonio, Roma, 1992**):-

"In generale si parla di *<u>exclusio totale</u>* *e di* *<u>exclusio partiale</u>*. *La prima sarebbe la esclusione della "totalita" matrimoniale, cioe' del* *<u>matrimonium ipsum</u>*, *mentre la seconda si riferisce al matrimonio solo "parzialmente", vale a dire ad* *<u>essentiale matrimonii aliquod elementum</u>* *e ad* *<u>essentialem aliquam propprietatem</u>*. *Ad ogni modo, si tratta della esclusione totale o della esclusione parziale, per quanto riguarda l' effetto sulla validita' del matrimonio, non c'e' nessuna differenza, giacche' il matrimonio in ambedue I casi e' sempre invalido."* (op. Cit. P.382)

Illi tezisti simulazzjoni totali meta l-kontraent esternament ikun qed jaghmel atti li ma jkunux in konformi mal-volonta` tieghu nterna. Per ezempju, meta wiehed *"in no way*

consents to marriage”. (***Bejan***, 29 ta’ Lulju 1970) jew *“when he positively does not intend to give his consent while he can.”* (**Abbo,** 8 ta’ Frar 1968) jew meta wiehed *“does not have the intention of contracting marriage but wishes to put on an act”.* (***Pausilla,*** 18 ta’ Dicembru 1980).

Illi d-decizjonijiet rotali ohra osservaw li simulazzjoni totali taz-zwieg jista` jsehh ukoll *“when a person excludes either marriage itself or his or her spouse.”* (***Mercieca,*** 15 ta’ Lulju 1973) (***Ferraro,*** 26 ta’ April 1978).

Illi simulazzjoni totali tezisti wkoll meta hemm inkluz element kuntrarju ghaz-zwieg. Ezempju ta’ dan huwa meta bniedem jizzewweg *“for his own purposes which are different from marriage.”* (***Rogers,*** 11 ta’ Novembru 1993). Wiehed jista’ jizzewweg ghal ragunijiet personali u soggettivi *(finis operantis et extraneus)*. Dawn ir-ragunijiet jistghu ma jikkoncidux ma’ dawk taz-zwieg innifsu *(finis operis)*. Jekk iz-zewg motivi jikkoezistu ghaliex wahda ma teskludix lill-ohra allura m’hemmx simulazzjoni u tali zwieg huwa validu. Mill-banda l-ohra jekk wiehed jizzewweg bil-hsieb ewlieni tal-motivi soggettivi tieghu ad eskluzjoni tal-motivi taz-zwieg innifsu allura dak iz-zwieg huwa null.

Illi fil-kaz ta’ nullita’ parzjali l-kontraent ma jkunx qed jeskludi z-zwieg innifsu fi totalita’ tieghu pero’ jkun jeskludi wiehed mill-elementi essenzjali tieghu u b’hekk xorta wahda jirrendi l-istess zwieg null.

Illi fil-ligi taghna mkien ma nsibu elenkati x’inhuma l-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga pero’ huwa principju rikonoxxut fis-socjeta’ Maltija li z-zwieg kif nifhmuh ahna ghandu a bazi tieghu l-element ta’ esklussivita’, cjoe’ dik il-fedelta` reciproka li l-partijiet jaghtu u jweghdu lil xulxin *(Bonum Fidei).*

Illi ghalhekk meta parti tidhol ghaz-zwieg tkun waqt il-hin tal-kunsens qeghda taghti lilha nnifisha lill-parti l-ohra u b’hekk qed teskludi relazzjonijiet ma’ terzi persuni. Punt iehor li jrid jigi sollevat in ezami ta’ dan is-sub-inciz huwa li l-ligi titkellem dwar eskluzjoni pozittiva. Huwa accettat fil-

Gurisprudenza taghna li sabiex jigi sodisfatt dan ir-rekwizit m'hemmx bzonn li tali eskluzjoni tkun wahda sfaccata, l-intenzjoni ta' l-eskluzjoni tista' tkun wahda percepibbli minn azzjonijiet impliciti. Gurisprudenza nostrana tammetti li hemm distinzjoni bejn id-dritt ghall-fedelta' u l-abbuz ta' dan id-dritt. Ghalhekk relazzjonijiet extra konjugali wara z-zwieg ma jikkontribwixxux wahedhom argument ghan-nullita'.

Illi lanqas ma jirrizulta f'nullita' meta wiehed mill-partijiet jiehu decizjoni wara z-zwieg li jnehhi jew jimmodifika d-dritt ghall-fedelta' gja' moghti fil-kunsens taz-zwieg. Minkejja dan, relazzjonijiet extra konjugali ghandhom jigu meqjusa bis-serjeta' ghaliex jistghu jkunu rizultat ta' kunsens limitat minhabba simulazzjoni parzjali. *"We must take care not to consider lightly such a strong indication since more often than not, it could be a certain sign that the obligation of fidelity has not been assumed."* (***Pompedda,*** 7 ta' Lulju 1972).

Illi dak li jrid jigi ppruvat, sal-grad li trid il-ligi taghna fil-kamp civili, hu li fil-mument tal-ghoti tal-kunsens matrimoniali parti wahda jew it-tnejn kellha jew kellhom il-hsieb maghmul li ccahhad lill-parti l-ohra mid-dritt kif aktar 'il fuq imfisser *ossia* li tonqos mid-dover korrispondenti. Tali prova tista' ssir permezz ta' dikjarazzjonijiet f'dan is-sens – basta li l-Qorti tqishom, fic-cirkostanzi kollha tal-kaz, li jkunu attendibbli, kif ukoll minn cirkostanzi antecedenti, konkomittanti u sussegwenti ghall-ghoti tal-kunsens, cjoe' ghaz-zwieg.

Illi l-attrici ssemmi wkoll l-**artikolu 19 (1) (d)** li jipprovdi li zwieg ikun null jekk *"vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg."*

Illi b'difett serju ta' diskrezzjoni, il-legislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' mmaturita' li parti jew ohra fiz-zwieg tista' tkun fiha fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku. Li kieku l-legislatur irrikjeda maturita' shiha u

perfetta, ftit jew addirittura ebda zwieg ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' _discretio judicii_ hu kuncett guridiku ntrinsikament marbut mal-kapacita' ta' parti jew ohra fiz-zwieg li taghti l-kunsens liberu u xjenti taghha ghar-rabta taz-zwieg.

Illi kif jispjega ***Bersini***, id-diskrezzjoni ta' gudizzju tikkonsisti f'zewg elementi distinti izda konkorrenti w interdipendenti:-

"la piena avvertenza e il deliberato consenso ... La piena avvertenza si riferisce alla sfera intellettiva, il deliberato consenso a quella volitiva. In altri termini, la discrezione di giudizio comprende la maturita' di giudizio e la maturita' affettiva…. La maturita' di giudizio comporta una conoscenza critica proporzionata all'atto da compiere, agli obblighi essenziali da assumersi e ai doveri cognugali che ne derivano proiettati nel futuro. La maturita' affettiva comporta generalmente quella adequata evoluzione degli istinti, degli affetti, dei sentimenti, della emotivita' che se sono turbati o inadeguati intaccano direttamente la volonta' e possono privare della libera scelta interiore. Abbiamo cosi' una mancanza di consenso libero (immaturita' affettiva) e ponderato (immaturita' di giudizio)" (***Bersini. F.,*** **Il Diritto Canonico Matrimoniale (Torino, 1994)**, p. 97.)

Illi l-istess awtur ikompli jispjega li *"e necessaria la discrezione non tanto per l'atto in se, al momento di emettere il consenso, quanto per gli impegni per il futuro. Ovviamente si richiede una ponderazzione degli impegni sostanziali del matrimonio e non di tutto il suo valore etico religioso, sociale, giuridico ed economico, altrimenti ben pochi sarebbero in grado di emettere un valido consenso. Ogni volta che i contraenti abbiano raggiunto l'eta prescritta dal legislatore per poter contrarre matrimonio, si presume che essi siano in possesso della debita discrezione di giudizio; tale presunzione, tuttavia, ammette prove in contrario. Pertanto, qualora si possa dimostrare, per qualsiasi motivo, la capacita' intellettiva e volitiva sopra descritta sia gravemente alterata o ad dirittura mancante, si dovra' ritenere che il vincolo*

*matrimoniale sia nullo per difetto di discrezione di giudizio. "… ... se il soggetto non e' in grado di superare (i) condizionamenti interiori, allora si dira' che la scelta di lui non e stata libera; In ogni caso, i nubenti debbono aver coscienza di assumere vere obbligazioni (e reciprocamente di concedere veri diritti) di creare cioe' col matrimonio un patto che vincola a un comportamento idoneo e adeguato alla specifica societa' coniugale, sia nei rigwardi dell' altra parte sia nei rigwardi della parole" (**Pompedda, MF.,*** **Incapacita' di Natura Psichica in Matrimonio Canonico: Fra Tradizione e Rinnovamento (Bologna, 1991)**, pp. 231, 233).

Illi l-awtur ***Viladrich*** jispjega li:-

*"The discretion of judgement refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring" (**Viladrich, P.J., Matrimonial Consent in Code of Cannon Law Annotated (Montreal, 1993)**, p. 686).*

(ii) APPREZZAMENT TAL-PROVI.

Illi mill-provi prodotti jinghad li gie ppruvat b'mod sodisfacenti li z-zwieg bejn il-partijiet ghandu jigi dikjarat null minhabba nuqqas ta' diskrezzjoni ta' gudizzju min-naha tal-konvenut. Irrizulta li l-konvenut kien persuna dominata minn ommu. Dan kien il-kaz kemm qabel kif ukoll wara z-zwieg. Kien joqghod hafna fuq dak li kienet tghidlu hi. Ovvjament tali atteggjament min-naha tieghu ma ghenx ghall-hajja mizzewga ghax certu decizjonijiet ma kinux jittiehdu minnu. Sahansitra ommu kienet anke tindahal fuq x'tip ta' lbies kellha tilbes l-attrici.

Illi rrizulta wkoll li l-konvenut kien mohhu hafna fix-xoghol u kien itih aktar importanza mill-hin li kellu jaghti lil martu u aktar tard lil ibnu. Ghalih ix-xoghol kien mezz li jaqla' hafna flus biex ikun jista' jixtri aktar affarijiet materjali, li

donnhom ghalih kienu importanti hafna. Kien anke jhobb johrog wahdu mal-hbieb u wara t-twelid tat-tifel dan il-komportament ma nbidilx. Jirrizulta li l-konvenut ma rnexxielux jibni relazzjoni ma' ibnu u ftit li xejn kien jiddedika ruhu ghalih.

Illi *inoltre* hareg car mix-xhieda tal-konsulent Dr. Joseph Spiteri li proprju minhabba s-sitwazzjoni avversa li l-attrici kellha gewwa d-dar taghha, bdiet anke tbaghti minn *reactive depression* li zviluppat fiz-zmien li kienet mizzewga mal-konvenut. Huwa lanqas f'din is-sitwazzjoni ma wera nteress biex ikun jista' jifhem, jew jghin lil martu.

Illi minn dan kollu jirrizulta li l-konvenut kellu prioritajiet ohra f'hajtu li kienu jigu qabel l-interess tal-familja. Fost dawn kien hemm ix-xoghol tieghu, il-hbieb u ommu. Bil-mod kif gab ruhu, inkluz certu fissazzjonijiet zejda fil-konfront ta' l-attrici u wara anke ma' ibnu, u bl-istil ta' hajja tieghu nnega l-kuncett u l-elementi essenzjali fil-hajja mizzewga. Huwa ma weriex dak l-impenn li kellu jkun ta' gid ghall-koppja, anzi pjuttost wera egoizmu. Dan juri li l-konvenut ma kienx jaf x'tikkomporta l-hajja mizzewga meta huwa zzewweg.

Illi fil-fatt mill-provi kollha prodotti jirrizulta li l-istess konvenut kien jimpurtah biss kif kien ihossu hu u xejn izjed. Hu ried kollox ghas-sodisfazzjon tieghu, b'dan li kien lest li jitratta f'hafna kazi lill-attrici bhala nferjuri u suggetta biss ghal dik li ried jaghmel hu, u ghalhekk ikkonsidra lill-attrici bhala nferjuri ghalih. Ghalhekk ma hemm l-ebda dubju li l-konvenut kien fi stat li ma kienx jista' jifhem il-kuncett ta' zwieg u l-ugwaljanza tal-konjugi fl-istess unjoni u dan minhabba nuqqas ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga u fuq l-elementi essenzjali taghha. Ix-xhieda ta' l-attrici giet fil-fatt ikkorroborata mix-xhieda kollha prodotta minnha, fejn turi bl-aktar mod car u skjett il-martirju li kellha tghaddi minhabba t-trattament tal-konvenut fil-konfront taghha.

Illi fid-dawl tal-premess din il-Qorti thoss li t-talba attrici ghandha tigi milqugha a bazi li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255.**

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi fil-kontumacja tal-konvenut, **tilqa' t-talba attrici biss fis-sens hawn deciz,** b'dan illi:-

1. Tiddikjara z-zwieg ta' bejn il-kontendenti ccelebrat fis-17 ta' Settembru 1995 huwa null u bla effett u dan ghaliex il-kunsens tal-konvenut kien vizzjat *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta**.

Bl-ispejjez kollha kontra l-istess konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------